

Публикуван на: 20-05-2008

Източник: [Портал Европа](#)

Студенти по журналистика в Бургаския свободен университет бяха домакини на дискусия, посветена на свободата и независимостта на българските медии и доколко те съответстват на утвърдените европейски стандарти за независима журналистика.

□□□□ □□□□□□□□Дискусията се проведе от 11 часа в БСУ във вторник - 20 май. Модератор бе директорът на Европейския институт Юлиана Николова. Участваха разследващият журналист от вестник "168 часа" Красимир Боев, г-жа Мария Стефанова, председател на Съвета за електронни медии СЕМ, доц. д-р Нели Огнянова – преподавател в Катедра "Европеистика" на Софийския университет.

Главният редактор на Портал ЕВРОПА Огнян Бояджиев също участва в дебата, който се осъществява в рамките на инициативата **"3 Д – Гласът на българските млади хора"**, част от План Д за демокрация, диалог и дебат на Европейската комисия. Проектът се изпълнява от влиятелната гражданска организация Европейски институт. В дискусиата взе участие и доц. дпн Галя Христовова, Зам.-ректор на БСУ. Д-р Рикардо Загусто от Университета Сан Хорхе, Испания бе също сред поканените. Медиен партньор на проекта е ДАРИК-РАДИО:

„Европейци сме ний, байно, ама не чак дотам“. Това безсмъртно възклицание на Алековия герой бай Ганьо буди дълбок размисъл и днес, когато отчитаме вече почти година и половина в пределите на Европейския съюз. Кое ни е европейско? Битът ли, съзнанието ли, работата ли или заплатата, която получаваме за нея?

Въпроси по тези теми слушате, гледате и четете постоянно в медиите. Дали, обаче, именно тези медии, които представят живота в Европейска България са европейски? Ето това разискваха днес специалисти, работници в медиите и студенти от Бургаския Свободен Университет от специалностите „Журналистика“ и „Връзки с обществеността“.

Получи се интересен дебат, Веселин Максимов разказва за него [ТУК](#).

Специално за участниците в дискусиата свое послание изпрати известният румънски разследващ журналист **Джордже Бухнич** от Про ТВ. □ □□□

□□□□ □□□□□ □□□□□

□□□□□□

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□

□□□□ □□□□□□□□

□□□□□

□□□□ □□□□□□□□ 27-годишният румънски журналист от Pro TV Джордже Бухнич бе задържан на 16 ноември 2004 г. на Дунав мост заради притежание и използване на скрита в очила камера. Румънският репортер правеше филм за корупцията на ГКПП и как се дават и взимат подкупи. *Представяме ви превод от неговото послание, чийто оригинал можете да видите на англоезичната версия на Портал ЕВРОПА.* Уважаеми колеги, журналисти, медийни босове, млади студенти и всички останали участници в този проект! Поради служебни задължения не мога да бъда с вас лично, но съм сигурен, че с удоволствие щях да дойда и да ви видя, да разговаряме заедно, да си стиснем ръце и да чуя нещо за вашия опит като журналисти и бъдещи професионалисти в българските медии. Навярно знаете, че сред българските си колеги се чувствам като у дома. По време на моето задържане и делото в Русе, те доказаха, че са верни на професията си. Ще започна с това, че няма да ви изнасям лекция или да ви поучавам за теоретичния набор от ценности, които съпътстват журналистическата професия. Вероятно вече сте ги чували десетки пъти от преподавателите си, от книгите, на лекции. Спомням си, че пропуснах половин година в колежа, в който изучавах журналистика и връзки с обществеността заради един преподавател, който ни представяше теорията, взета от книгите, а не от истинския живот. Имам предвид фрази от сорта, „Никога не позволявай на шефа да оказва намеса върху текста ти” или „Да си журналист означава винаги да казваш истината и нищо друго освен истината”. Помолих този преподавател да ни посочи няколко практически средства, „инструменти”, които да използваме в подобна ситуация - начини да продължиш да си вършиш работата и да не позволиш да те превърнат в марионетка на интересите на началника ти. Преподавателят не успя, а аз напуснах неговия курс. Всеки от вас присъства на тази конференция в Бургас поради определени причини – студентите искат да надникнат в една неоткрита от техните свежи и любознателни мозъци територия. Навярно си мислите за свободата на пресата и за непрекъснатия натиск върху нея, като за нещо по-скоро екзотично, отколкото опасно и непосредствено предстоящо. Това все още не е нещо, което да ви държи в ежедневно напрежение по време на работата ви в редакцията. Това е все едно айсберг – чували сте, че е опасен (гледали сте „Титаник”), но не сте виждали айсберг със собствените си очи. Журналистът разбира за какво говорим… Особено този, който работи като политически кореспондент за своя новинарски отдел. В началото напрежението е постоянно. Научаваш се, че не може просто да предадеш политическата новина, каквато е. Винаги има ъгли и гледни точки, които влизат в твоя текст без непременно да са твои. Знаеш, че една грешка може да те издигне или да те сгромоляса. Получаваш язва, главоболие, безсъние. След време шефовете те научават и опитомяват. Вече знаеш какво можеш и какво не можеш да казваш за определени политически фигури. Научаваш

кой на кого е приятел и какво ги свързва. Винаги е едно и също. Дори политическите опоненти са свързани от икономически интереси. Имат си определени начинания, които дори не можеш да си представиш. Като например в граничната зона, където притежават няколко безмитни магазини, които са направени не за да обслужват туристите, а заради цяла една индустрия от дискотеки, заведения, магазини и прочее. Намират се именно тази зона, за да се избягват данъци и акцизи. Тези от вас, които знаят за това, което се случи с мен на „Дунав-мост“ в Русе през ноември 2004 година, ме разбират идеално. Сигурно вече започват да се смеят шефовете на медии, или поне се появяват усмивчици по лицата им. Вие най-добре от всички разбирате за какво говоря. Честно казано не искам да съм на ваше място. Отхвърлил съм оферти да стана продуцент на новините в не един нюзрум. Това не беше за мен. Трудно е да си медиен бос и да управляваш така, че всички да са доволни. Собственикът си има своите приятели и интереси, журналистите настояват за повече свобода, и накрая да не забравяме съвестта. Всеки ден е един компромис и в края му си щастлив, че си оцелял. Междувременно някои от вас се опитват да понатрупат пари или да си осигурят прилична пенсия. До този момент си продал душата си за заплата, но си щастлив, че живееш един по-добър живот. Всичко останало в тази дискусия са просто детайли. Урокът, който научих през последните 9 години като журналист е, че човек има повече свобода, когато собственикът на медията, в която работи, става по-богат, по-малко се интересува от дребни битки и политически боричкания и е по-малко свързан с малките играчи. Но когато това не е случаят, законодателството може да постигне чудеса. Например по време на избори присъствието на всеки политик в медиите се измерва в секунди във всеки ТВ-канал. Каналите, които не спазват ограниченията, биват глобявани от орган от съответния контролен орган в аудио-визуалния сектор. Освен това същият орган (в Румъния това е Националният съвет за аудиовизия) може дори да отнеме лиценза на канал, който не спазва правилата.

Законодателството може и да защитава журналиста – един малък Давид в ежедневна битка с Голиат. Обидата и клеветата вече не се наказват като криминални деяния в Румъния, благодарение на това, което журналистите направиха – те настояваха за премахването им от Наказателния кодекс. Мощни професионални асоциации и прес-клубове също могат да наблюдават работата на журналистите и могат да оказват натиск върху собствениците или законотворците, когато те имат склонност да преувеличават. Ясен пример за прилагане на законодателството за използването на скрита камера... Балканите са известни с високите нива на корупция сред политиките и администрацията. Това е видно всяка година от доклади на независими мониторингови агенции. Ние, журналистите, го знаем от първа ръка. Неколцина обаче решават да се борят, рискувайки работа, свобода, или дори живота си. За щастие ние нямаме много инциденти от типа Политковская, но властите и мафията са добре организирани и готови да ударят... В моя случай бях привикан да си призная всичко от г-н Грозев – следователят, който ме прибра за разпит в онази нощ на Дунав-мост. Това щеше да значи три години в български затвор – както разбрах по-късно. Единствено непрекъснатата работа на моите колеги и шефове в „ПроТВ“ ме спасиха от затвора. Благодарение на тях днес съм свободен човек и журналист, който прави това, което може и знае най-добре. Знам, че от тогава много български журналисти започнаха да използват скрита камера. Това осмисля като полезни, всички мои усилия и страдания по време на процеса. Едни професионални, добре обучени и мотивирани медии могат да се превърнат в истинския коректив на демокрацията и добър лечител за цялото общество. Желая на всички много успех в работата ви. Надявам се да чуя за успехите ви и отвъд Дунава...! □

□□□□

□□□□□ □□□□□□ □□□□□□

□□□□□□□

□□□□□□ □□□□□□ □□□□□

□□□□ □□□□□□□□

□□□□□

□□□□ □□□□□□□□ **Джордже Бухнич, специално за дискусията в гр. Бургас
„Европейски ли са българските медии?” на 20.05.2008 г. Още за Джордже
вижте [ТУК](#) - на неговия блог.**

**Задочното участие на колегата Бухнич в дебата в Бургас бе осъществено със
съдействието на Портал ЕВРОПА.**